

**MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐK
A REMÉNYI CSALÁD
ÖRÖKSÉGE**

**HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS
THE LEGACY
OF THE REMÉNYI
FAMILY**

MTA BTK Zenetudományi Intézet ZENETÖRTÉNETI MÚZEUM
MUSEUM OF MUSIC HISTORY of the Institute for Musicology, RCH, HAS

Budapest I., Táncsics Mihály utca 7.

A kiállítás nyitva:

2018. április 19. és 2019. március 4. között 10–16 óráig (hétfőn zárva)

The exhibiton is open

from 19 April 2018 to 4 March 2019, 10 a.m. – 4 p.m. (closed on Monday)

www.zti.hu/museum, museum@zti.hu

A Reményi hangszertelep Budapesten, Király u. 58., 1910 k.
The Reményi instrument plant in Budapest, 58 Király Street, c.1910

MAGYAR HEGEDŰKÉSZÍTŐK A REMÉNYI CSALÁD ÖRÖKSÉGE

HUNGARIAN VIOLIN MAKERS THE LEGACY OF THE REMÉNYI FAMILY

Reményi House of Music, Toronto, Bloor Street, 1991

MAGYAR HEGEDŰKÉSZÍTŐK
A Reményi család öröksége

HUNGARIAN VIOLIN MAKERS
The Legacy of the Reményi Family

KIÁLLÍTÁSI KATALÓGUS
AN EXHIBITION CATALOGUE

SZÖVEG ÉS KONCEPCIÓ / TEXT AND CONCEPTION:
BARANYI Anna

SZERKESZTŐ / EDITED BY:
GOMBOS László

MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézet
Zenetörténeti Múzeum

Museum of Music History
of the Institute for Musicology, Research Centre for the Humanities,
Hungarian Academy of Sciences

Budapest 2018

MAGYAR HEGEDŰKÉSZÍTŐK

A REMÉNYI CSALÁD ÖRÖKSÉGE

Kiállítás az MTA BTK ZTI Zenetörténeti Múzeumában a Múzeum alapításának 50 éves évfordulója alkalmából

HUNGARIAN VIOLIN MAKERS

THE LEGACY OF THE REMÉNYI FAMILY

Exhibition at the Museum of Music History of the Institute for Musicology, RCH, HAS

Rendezte / Curator: BARANYI Anna

Közreműködött / Contributors: BLASZAUER Róbert, BORZ Zsófia, GOMBOS László

Látványterv / Exhibition layout: VÁRNAGY Ildikó

Kivitelezés / Execution: GERŐ Péter, HAJSZ Viktor

Hangszerész / Instrument repairer: BAKI Róbert

Kölcsönző személyek / On loan from: Michel REMÉNYI, BAKI Róbert, HOLLÓ Bence, SEMMELWEIS Tibor;
SZENTES testvérek/family (Reményi könyvtár és adattár / Reményi library and documentation)

KATALÓGUS / CATALOGUE

Szöveg és koncepció / Text and conception: BARANYI Anna

Szerkesztő / Edited by: GOMBOS László

Fotó / Photo: Tihanyi–Bakos Fotó Stúdió

Fordítás / English translation: Malcolm SHARPS

Grafikai terv / Graphic design: SOLYMOSY Lajos

A címlapon és a hátlapon / Front & back cover: A Reményi cég szórólapja / Handbill of the Reményi company, c.1911
(Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum / Hungarian Museum of Trade and Tourism)

Felelős kiadó / Responsible editor: RICHTER Pál

Támogatók / Sponsors

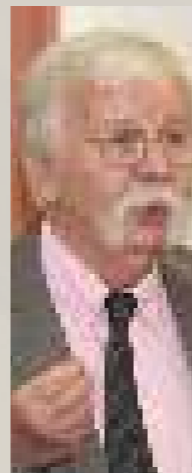
Nemzeti Kulturális Alap, MTA BTK Zenetudományi Intézet, Reményi House of Music Ltd., Magyar Hangszerész Szövetség, Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Kézműipari Tagozat, Nova Store

ISBN 978-963-416-109-7

www.zti.hu/museum

email: zti-muzeum@btk.mta.hu

SZAKMA? MESTERSÉG? MŰVÉSZET?

Hangszerek már önmagukban rendelkeznek a műalkotás minden szükséges kritériumával, funkciójuk azonban csak akkor teljesedik ki, amikor megszólalnak. A műtárgy eszközzé válik, és az előadó egyéniségén keresztül közvetíti a komponista üzenetét.

Az előadóművészek jól tudják, hogy egy hangszer sosem lehet tökéletes. Nincs két egyforma instrumentum, mint ahogy nincs két egyforma előadóművész sem, sőt a hangszerek másképp szólnak, a művészek másképp játszanak minden alkalommal – ezért az élmény megismételhetetlen, ettől is művészi. Nem lehet véletlen, hogy idővel szinte személyes kapcsolat jön létre művész és hangszere között, amely elsősorban érzelmi jellegű és semmilyen objektív eszközzel nem mérhető.

Tény, hogy egy hangszerből csak azt lehet „kihozni”, ami benne van, amit a természet, a készítő előzőleg belerakott. A hangszer tehát segítheti, vagy éppen gátolhatja az előadóművészt az interpretálás folyamatában, de minden esetben nagyban meghatározza a művészi élmény minőségét. Egy mű megszólalásakor tehát együtt vizsgáljuk a komponista, az előadó és a hangszert készítő mester.

Mit tehetünk annak érdekében, hogy optimális helyzet jöjjön létre zeneszerző, muzsikuskészítő és hangszer számára? Az első kettőért mi, hangszerészek nem sokat tehetünk, de talán nem is szükséges, hiszen Liszt, Bartók, Kodály, Hubay, Szigeti, Zathureczky, Kelemen, Baráti hazájában az első két „faktort” megoldottnak tekinthetjük.

A valaha világhírű magyar hangszerkészítés színvonala újból emelkedő tendenciát mutat. Hangszerészképzésünk az európai nagyírű iskolákhoz viszonyítva is jó, a megfelelő tárgyi, személyi kondíciókat a Zeneakadémia biztosítja. A lehetőség tehát adott. S hogy mi a cél? Melyik az abszolút jó, a tökéletes, a mércének tekinthető instrumentum? Ilyen – természetesen – csak vágyaink között, a tudatunkban létezik, ezért a kérdésre csak Lantos István zongoraművész, a Zeneakadémia volt rektorának szavaival válaszolhatunk: „Azt tudom, hogy hangszereinket szeretnünk kell, és ők ezt mindig meghálálják.”

Legalább három feltétel együttállása volt szükséges ahhoz is, hogy *A Reményi család öröksége* című kiállítás és konferencia létrejöhetett. Kellett egy magyar gyökerekkel rendelkező, időt, pénzt és fáradságot nem kímélő, önzetlen személy, Michael Reményi, akinek családja arany betűkkel írta be a nevét a hegedűkészítés nagykönyvébe, emellett páratlan gyűjteménnyel rendelkezik. A második feltételt a Zenetörténeti Múzeum vezetője és munkatársai biztosították több éven át tartó, elhivatott munkájukkal. És végül szükséges volt a kortárs hegedűkészítő mesterek elméleti és gyakorlati együttműködése. Büszkén jelentem: a három feltétel megvalósult, a hangszerbarátoknak pedig kívánom, hogy élvezettel forgassák a kiállítás itt következő katalógusát.

Semmelweis Tibor
a Magyar Hangszerész Szövetség
örökös tiszteletbeli elnöke

TRADE? CRAFT? ART?

Musical Instruments in themselves already possess all the necessary criteria to be considered works of art. In their function, however, they only fulfil their true purpose when being played. The art object becomes a tool, and through the performer's individuality the tool becomes the vehicle by which the composer's message is conveyed.

Performing artists know full well, that no musical instrument can ever be perfect. No two instruments are alike, just as no two performers are alike. What's more, every instrument sounds differently in each player's hands and they all perform differently on each occasion. Thus every performance experience is unique and impossible to replicate, which contributes to its artistic nature. It is no co-incident that over time a personal connection develops between the artist and the instrument; one that is primarily emotional in character and not measurable by any objective means.

The fact is that it is only possible to 'bring out' from an instrument that which it already has, namely the characteristics with which it is imbued by the maker. Thus an instrument either helps or simply impedes the artist in the course of their interpretation. This in each case determines to a great extent the quality of the artistic experience. In this fashion, the composer, performer and the instrument maker are equally tested during the performance of a work.

What can we do in order to bring about an optimal situation for the composer, musician, and the instrument? For the first two, we, the instrument makers can't do a lot. But perhaps that isn't truly necessary, since in this country Liszt, Bartók, Kodály, Hubay, Szigeti, Zathureczky, Kelemen, Baráti can be regarded as having ably resolved the first two 'factors'.

The standard of the once world-famous Hungarian musical instrument making tradition is currently showing a renewed upward trend. Our capabilities in instrument making as compared with other highly reputed European schools is at an extremely high level. The Music Academy provides an ideal environment for the development of the highest skill levels. Truly exceptional opportunities are being provided there. And what is the goal? What creates what we regard as the ultimate musical instrument that meets every measure of perfection? Naturally, it is the one that inspires, fuels our desires and exists only in our minds. The answer to this was aptly expressed by the pianist and former president of the Liszt Music Academy, Prof. István Lantos: 'I believe that if we show love and respect for our instruments, they will always reward us in their gratitude.'

The establishment of at least three conditions was necessary for *The Legacy of the Reményi Family* exhibition and conference to come about. It required an altruistic person with Hungarian roots, not sparing of time, money and effort, Michael Reményi, whose family name is written in gold letters in the great book of violin makers – making available to us a collection of unequalled standard. The second condition was provided by the dedicated work over several years of the director of the Museum of Music History and her colleagues. And finally the theoretical and practical collaboration of current leading violin craftsmen was necessary. I would like to present with pride the realisation of these three conditions, while I hope the friends of musical instruments will find pleasure in thumbing through the present exhibition catalogue.

Tibor Semmelweis
honorary president of the
Hungarian Instrument Makers' Association

REMÉNYI Mihály (1867. szept. 15. Pest – 1939 Budapest) a híres magyar hegedűművész, Reményi Ede hatására kezdett hegedülni. 14 évesen azonban a hegedűkészítő szakma mellett döntött és 1881-től Bartek Edénél, Nemessányi Sámuel sógoránál és utódánál tanult. A mester halála után 1883-ban id. Tanczer Györgyhöz került. 1885. szeptember 2-án szabadult fel, utána 1886–1887-ben segédként Ferenczy Sándornál, 1887–1889 között pedig Pilát Pálnál dolgozott, aki Bartek Ede műhelyét vette át.

Műhelyét 1890. július 22-én nyitotta meg Budapesten a Koronaherceg utca 7. szám alatt. Fél év múlva már a Király utca 44. alatt működött. 1905-ben a Király utca 58-ba költözött, majd a 60. számú szomszédos épülettel bővítette az üzletet. Egy ideig Budán a Márványmenyasszony étterem szalonzenekarában hegedült.

Reményi, akár csak pár évvel korábban id. Tanczer György és Pilát Pál, a tökéletesebb hang elérése érdekében a gerendával kísérletezett. „Quinttiszta” húrjait először Burmester, majd Hubay név alatt forgalmazta. Hangszereivel elsősorban Guarneri- és Stradivari-mintákat követett. 1896-ban a millenniumi kiállításon Stradivari-, Guarneri- és Maggini-utánzatokkal tűnt ki, valamint olyan speciális olajlakkal, amely átlátszóvá teszi a hangszerek felületét. Az 1907-es Pécsi Országos Kiállításon

Mihály REMÉNYI (15 Sept. 1867 Pest – 1939 Budapest) began to learn the violin under the influence of the famous Hungarian violinist Ede Reményi. However, at the age of 14 he began to pursue the craft of violin making and in 1881 was accepted as an apprentice to Ede Bartek, brother-in-law and successor of Sámuel Nemessányi. After the master's death in 1883 he continued with György Tanczer Sr. On 2 Septem-

ber 1885 he was released from his indenture and from 1886 to 1887 he was apprenticed to Sándor Ferenczy. Between 1887 and 1889 he worked for Pál Pilát, who took over the workshop of Ede Bartek. On 22 July 1890 he opened his own workshop at 7 Koronaherceg Street in Budapest. Just half a year later he moved his company to 44 Király Street. In 1905 it moved to 58 Király Street, then the business expanded also into the neighbour-

← REMÉNYI Mihály, 1919

Stradivari minta nyomán készült hegedűjéért ezüstérmet kapott. 1925-ben az első koszorús mesterversenyen pedig az ezüstkoszorús mester címet vonósnyegyesével, valamint a „Greffuhle” Stradivari hegedű hű másolatával nyerte el. Az anyag megválasztására nagy figyelmet fordított, egyik hirdetésében azt írta, hogy hegedűi 200 éves fából készülnek és valódi olajlakkal vannak bevonva.

↑ REMÉNYI Mihály, c.1907-8

↑ Király u. 58–60., 1930-as évek vége / 58–60 Király Street, end of the 1930s

↓ Reményi műhely, 1910 k. / Reményi workshop, c.1910

Reményi Mihály munkáját Hubay Jenő és Popper Dávid is nagyra értékelte, bizonyára nekik köszönhetően lett a Zeneakadémia szállítója, majd házi hangszerkészítője. A kölcsönös bizalom eredménye volt az 1902-ben alapított Reményi-díj, amelynek értelmében évente a Zeneakadémia legjobb pályázó növendéke a mestertől egy kiváló hegedűt kapott. Reményi hangszerei a világ számos koncertpódiumán megszólaltak. Gyári hangszereket is forgalmazott, amelyekbe a *Reményi Mihály hangszertelepe* feliratú cédula került.

Aktívan részt vett a magyar ipar szervező munkáiban, alapító tagja

ing building number 60. Besides this he played the violin in a salon orchestra at Buda's Márványmenyasszony Restaurant.

Reményi, just as György Tanczer Sr and Pál Pilát did a few

years earlier, experimented with the bass-bar in the interest of arriving at a more perfect sound. His strings were produced first under the name of Burmester, then of Hubay. His instruments primarily

followed the patterns of Guarneri and Stradivari. He appeared at the Millennium Exhibition in 1896 with Stradivari, Guarneri and Maggini imitations, and additionally a special type of oil lacquer which makes the surface of the instrument transparent. In the National Exhibition of 1907 in Pécs his violin constructed after the design of Stradivari won a silver medal. While in 1925 in the first master craftsman competition he won the silver master craftsman title with his string quartet and his faithful copy of the 'Greffuhle' Stradivari instrument. Great attention was paid to the choice of material, in one advert it was written that his violins were made from 200 year old wood and were coated in genuine oil lacquer.

Professor Jenő Hubay and David Popper valued Reményi's work highly, and thanks to them he became supplier to the Music Academy and later the house appointed instrument maker. One result of this mutual trust was the founding in 1902 of the Reményi Prize, through which every year the Music Academy's best competing student received a violin of quality from the master craftsman. The instruments of Reményi were played on numerous world concert podiums. The company also sold factory-produced instruments, to which is affixed a *Mihály Reményi Instrument Emporium* label.

He took an active part in the work of organising the Hungarian instrument trade, and was a founding member of the Craftsman's As-

↑ Király u. 58. / 58 Király Street

↓ Fogadószoba, 1930-as évek vége / Salon, end of the 1930s

volt az Ipartestületnek. Szakértője volt a mesterhangszereknek. Erről tanúskodik a műhelyében megfordult több száz hangszerről készített, fotóval ellátott precíz szakleírás. Ez az értékes dokumentumanyag, valamint a közel 400 idegen nyelvű és magyar kötetet számláló szakkönyvtár Reményi László halála után Erdélyi Sándor organológus tulajdonába került, majd a Szentestestvérek örökölték meg. A kiállítás alkalmából az anyag most először válik hozzáférhetővé.

Reményinek jelentős magyar mesterhangszer-gyűjteménye is volt, amit először 1925-ben az Országos Kézművesipari Tárlaton mutatott be. Saját munkái mellett egy Schweitzer- és egy Nemessányi-vonósnégyes szerepelt, valamint Leeb, Teufelsdorfer és Stoss hangszerei. 1937-ben pedig a kézművesipari tárlatra 33 hegedűt, négy brácsát és négy csellót kölcsönzött, többek között Leeb, Thier, Böhm, Stoss, Teufelsdorfer, Schweitzer, Zach, Nemessányi, Engléder, Mönnig, Ferenczy és számos kortárs magyar hegedűkészítő munkáit. A gyűjtemény a második világháború végén „nyomtalanul eltűnt”.

Reményi Mihály kereskedőként is tevékenykedett, vállalkozása jelentős méretű hangszerteleppé nőtte ki magát. 1928-ban az 50 éves *Pesti Hírlap* jubileumi albuma méltatta Reményi hegedűkészítői munkásságát, és beszámolt arról is, hogy alig van Európában hasonló színvonalú cég a szakmában. Ekkor a hangszertelep a következő

részlegekből állt: vonós hangszerek osztálya, zongoraterem, harmóniumok osztálya, gramofon-osztály (a felvételek előállításával együtt), jazz-hangszerek és szaxofonok osztálya, fa- és rézfúvós hangszerek osztálya és a cimbalom-, valamint a nagybani osztály. 1919-ben fia, László résztulajdonosként csatlakozott a műhelyben folyó munkához, majd 1921-ben Zoltán is, aki főként kereskedői tevékenységével tűnt ki.

Díjak és kitüntetések kronológiai sorrendben: 1894 Milánó, 1894 Nápoly (aranyérem), 1895 Párizsi Nemzetközi Kiállítás (ezüstérem), 1896 Millenniumi Kiállítás (érem és oklevél), 1900 Párizsi Világkiállítás (ezüstérem), 1907 Pécsi Országos Mezőgazdasági és Ipari Kiállítás (ezüstérem és oklevél), 1910 Országos Papíros, Tanszer és Iskolaszter Kiállítás Budapest (emlékplakett), 1925 Országos Kézművesipari Tárlat (ezüst koszorú), 1926 Országos Kézművesipari Tárlat (aranyérem). Reményi emellett 1926-ban kiállított Philadelphiában a nemzetközi kiállítás magyar iparművészeti csoportjában.

↑ Újsághirdetés, 1895
Advertisement, 1895

→
Vonós citera, Reményi műhely
Bowed zither, Reményi workshop

↓ Király u. 60., zongoraterem
60 Király Street, piano hall

↑ Tárogató, REMÉNYI Mihály

sociation. He was an expert on old master instruments. His precise technical documentation supported by photographs bear witness to the several hundred instruments that changed hands in his workshop. After László Reményi's death this valuable documentary material, plus a

trade library numbering somewhere close to 400 volumes in foreign languages and Hungarian, came into the possession of organologist Sándor Erdélyi, it was then inherited by the Szentestestvérek family.

Reményi also had a significant collection of master crafted Hungarian instruments, which went on display for the first time at the National Exhibition of Handicrafts in 1925. Along with his own work, a Schweitzer and a Nemessányi string quartet were featured, as well as instruments of Leeb, Teufelsdorfer and Stoss. Then in 1937 at the National Show of Handicrafts there were 33 violins, four violas and four cellos on loan by among others Leeb, Thier, Böhm, Stoss, Teufelsdorfer, Schweitzer, Zach, Nemessányi, Engléder, Mönnig, Ferenczy and the work of numerous violin makers. The collection was declared 'lost without trace' at the end of the Second World War.

Mihály Reményi was involved in activities as an entrepreneur. In 1928 the album of the 50 year jubilee of the *Pesti Hírlap* newspaper spoke appreciatively of Reményi's work producing violins, and spoke too of how in Europe there was hardly a company of comparable standard in this line of work. The scale of the instrument plant accommodated the following di-

visions: the stringed instrument department, the piano hall, the harmonium department, the gramophone department (including the production of recordings), the jazz instrument and saxophone department, the woodwind and brass department, and the cimbalom, plus the wholesale and mail-order department. In 1919 his son László as part-owner joined the workshop in its routine work, then in 1921 Zoltán, who primarily distinguished himself in his activities as the managing director of the enterprise, also joined.

Prizes and honours won by Reményi in chronological order are as follows: 1894 Milan, 1894 Naples (gold medal), 1895 Paris International Exhibition (silver medal), 1896 Millennium Exhibition (medal and certificate), 1900 Paris World's Fair (silver medal), 1907 Pécs National Agricultural and Industrial Exhibition (silver medal and certificate), 1910 National Exhibition of Paper Products, Educational Equipment and School Equipment Budapest (commemorative plaque), 1925 National Exhibition of Handicrafts (silver laurel), 1926 National Exhibition of Handicrafts (gold medal). Alongside these in 1926 he exhibited at the Philadelphia International Exhibition.

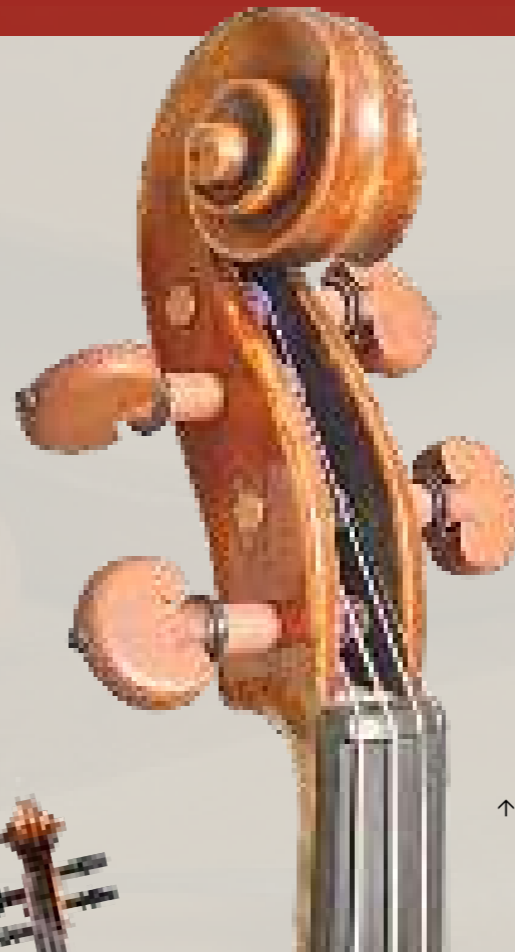

REMÉNYI MIHÁLYNAK
DEDIKÁLT **KÉPEK**
PHOTOS DEDICATED
TO MIHÁLY REMÉNYI

← POPPER Dávid, 1905

↙ SZIGETI József, 1927

↓ Albert NÜRNBERGER, 1930

↑ Hegedű, Guarneri modell (a háta szemesjávör), 1895, op. 30
Violin, Guarneri model (back: sycamore-maple), 1895, op. 30

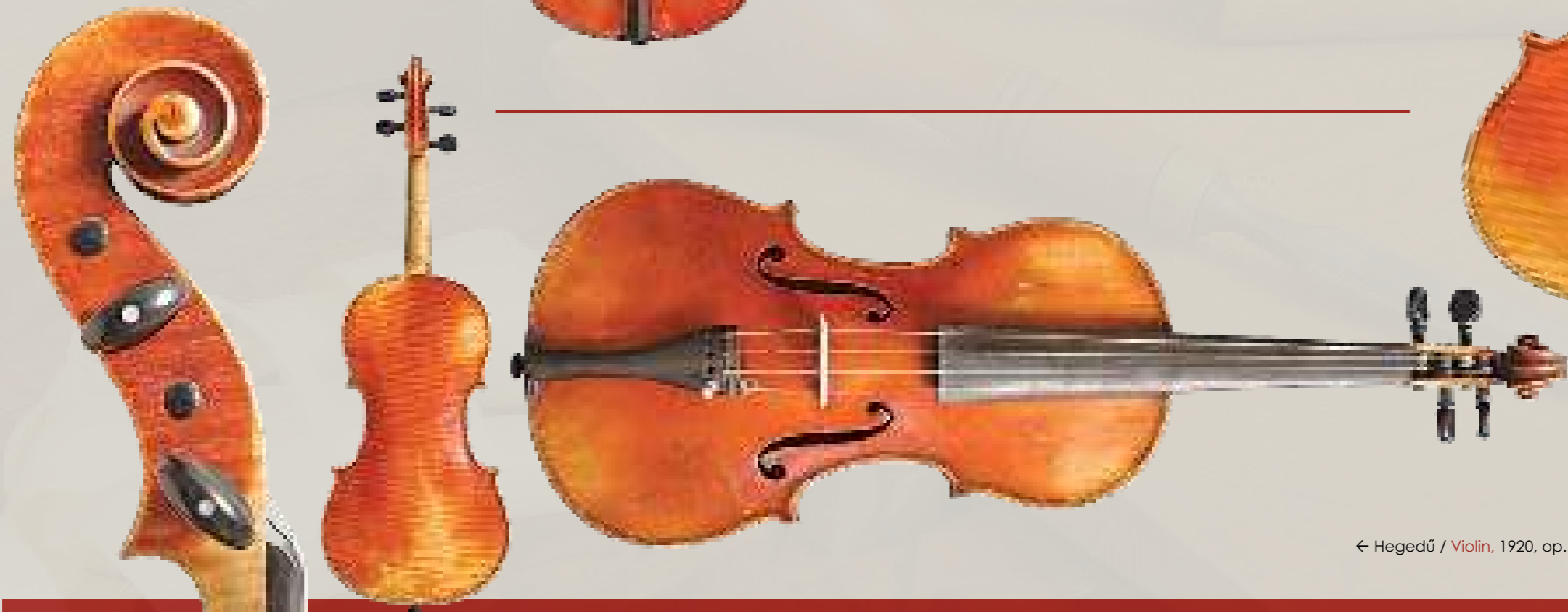
↑ Hegedű, Maggini modell 1902, op. 107
Violin, Maggini model, 1902, op. 107

Hegedű / Violin, 1909, op. 257 ↑

↑ Brácsa / Viola, 1912, op. 112

← Hegedű / Violin, 1920, op. 297

← REMÉNYI László, 1950-es évek / 1950s

volt a bicentenáriumi Stradivari kiállításon.

Hangszereiben főként a Stradivari formát követte, illetve édesapjához hasonlóan a „Greffuhle” Stradivari hegedűről is másolatot készített (1933), amely a mostani kiállításunkon szerepel. Számos Reményi-díj hegedű került ki a kezei alól. Szesz- vagy olaj-lakkot használt, az utóbbit saját receptje alapján, sárga vagy narancssárga színben. A hegedűkészítés során leginkább az anyag, a kidolgozás és a hangbeállítás összefüggései érdekelték.

Édesapja halála után öccsével, Zoltánnal közösen vezették a Reményi hangszertelepet, egészen 1951-ig, az államosításig.

REMÉNYI László,
1950-es évek / 1950s
→

Fridolin HAMMA,
REMÉNYI László
& Leandro BISIACH,
Bicentenáriumi Stradivari
Kiállítás, Cremona 1937 /
Bicentenary Stradivari
Exhibition, Cremona 1937

During this time he served for an extended period in Odessa.

In 1919 he became a joint owner in his father's company. On several occasions he spent months in Europe on study tours, at the Hill company in London, at Jecklin in Zürich, at Max Möller in Amsterdam and with the Bisiach family in Milan he gained fresh experience. During his life he acquired six languages. In the same way as his father he became an outstanding expert on the instruments of the old master craftsmen. In 1935 he became a judicial authority. He became an expert appraiser to the Pawn Office of the Post Office Bank, then to the Music Academy. His work in the field of technical literature was similarly important. In 1937 he was a member of the jury in the Bicentenary Stradivari Exhibition.

In his instruments he primarily followed the forms of Stradivari, similarly to his father he made a copy of the 'Greffuhle' Stradivari (1933) which features in our present exhibition. Numerous Reményi Prize violins were shaped by his hands. He used spirit- or oil-based varnish, the latter to his own recipe, in a yellow or orange colour. During the making of the violins the interconnection of the material, the shaping of the instrument and the sound adjustment was of main concern.

After the death of his father, together with his younger brother Zoltán he managed the Reményi instrument plant up until 1951 and its nationalisation.

REMÉNYI László (1895. május 20. Budapest – 1964. december 22. Budapest) édesapjától 14 évesen kezdte el a hegedűkészítést tanulni és 1912-ben szabadult fel. Közben Schiffer Adolf és Frisch Antal növendékeként csellójátékban is kitűnt. Ezután 1913-ban Hamburgban Georg Winterlingnél, majd 1914 augusztusáig Párizsban Albert Caressánál és Jacques Français-nél képezte magát. Miután hazatért, bevonult katonának és az első világháborúban több hadi kitüntetést szerzett. Ezalatt hosszabb ideig Odesszában szolgált.

1919-ben társtulajdonos lett édesapja cégében. Több alkalommal hónapokat töltött európai tanulmányutakon, Londonban a Hill cégnél, Zürichben Jecklinnél, Amsterdamban Max Möllernél és Milánóban a Bisiach családnál szerzett újabb tapasztalatokat. Élete során hat nyelvet sajátított el. Apjához hasonlóan a régi mesterhangszerek kiváló szakértője lett. 1935-ben törvényszéki szakértő lett. Szakértő becsüese volt a Postatakarékpénztár Zálogintézetének, majd a Zeneművészeti Főiskolának. Szakirodalmi munkássága szintén jelentős. 1937-ben zsűritag

László REMÉNYI (20 May 1895 Budapest – 22 December 1964 Budapest) at the age of 14 started to learn violin making from his father and in 1912 was released from his apprenticeship. In the meantime as a student of Adolf Schiffer and Antal Frisch he attained a high level of proficiency in playing the cello. After that in Hamburg in 1913 he studied with Georg Winterling, then until August 1914 he gained further experience in Paris, at the firm of Albert Caresa and Jacques Français. After his return home he was enlisted as a soldier and in the First World War was awarded several decorations.

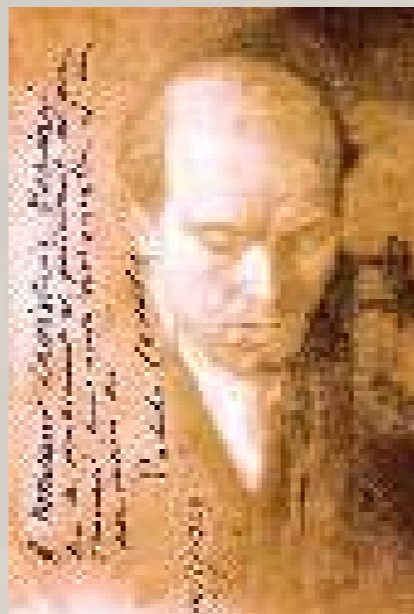
TELMÁNYI Emil, 1924 →

↓ Jan KUBELÍK, 1922

Bronislaw HUBERMAN, c.1936 →

↓ Pablo CASALS, 1929

REMÉNYI LÁSZLÓNAK
DEDIKÁLT KÉPEK

HUBAY Jenő, 1925 ↑

↑ Henri MARTEAU, 1925

PHOTOS DEDICATED
TO LÁSZLÓ REMÉNYI

← FENYVES Loránd, 1934

BARTÓK Béla & GERTLER Endre, 1955 ↑

REMÉNYI LÁSZLÓNAK
DEDIKÁLT **KÉPEK**
PHOTOS DEDICATED
TO LÁSZLÓ REMÉNYI

↑ Ruggiero RICCI, 1959

↓ Róth Vonósnégyes / Róth String Quartet

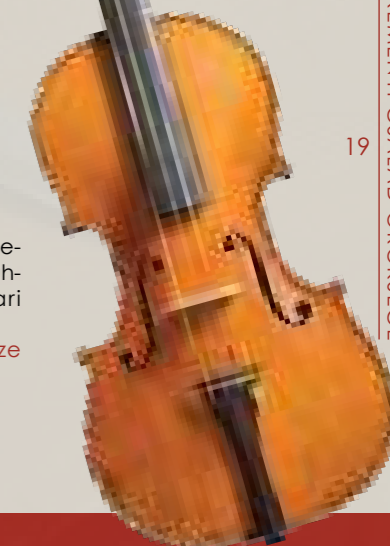
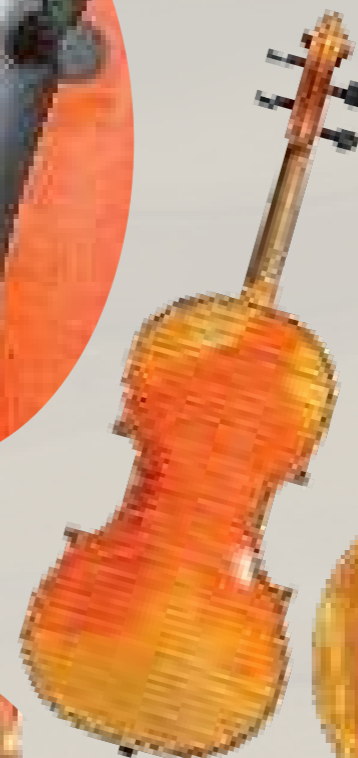
↑ KOVÁCS Dénes, 1960

↑ Magyar Vonósnégyes / Hungarian String Quartet, 1963

← Reményi-díj hegedű,
Gertler Endre nyere-
ménye 1923-ból
Reményi Prize Violin,
awarded to Endre
↓ Gertler in 1923

↑ Reményi-díj he-
gedű, „Greffuh-
le” Stradivari
kópia, 1933
Reményi Prize
Violin,
'Greffuhle'
Stradivari
→ copy, 1933

↑ Reményi-díj hegedű, 1940
Reményi Prize Violin, 1940

↑ Hegedű, Joseph Filius Andrea kópia Gertler Endre részére, 1940 k.
Violin, Joseph Filius Andrea copy, made for Endre Gertler, c.1940

↑ Reményi-díj hegedű 1946-ból, párizsi stílusban készül 1940 k.
Reményi Prize Violin from 1946, made in Parisian style c.1940

REMÉNYI Zoltán (1900 Budapest – 1974 Toronto) a hegedűkészítést 1916 és 1918 között édesapjától tanulta. Közben elvégezte a Kereskedelmi Akadémiát, továbbá zongorázni és több más hangszeren is megtanult. Bátyjához, Lászlóhoz hasonlóan több külföldi tanulmányúton vett részt. Felszabadulása után a szakma kereskedelmi részével kezdett foglalkozni, és 1921-ben társtulajdonos lett édesapja cégében. Édesapja halála után a cég gazdasági ügyeit intézte, bátyja, László pedig a hegedűműhelyt vezette. Az államosítás után a Hajós utcai Hangszerszövetkezet alapító tagja volt. 1959-ben családjával kivándorolt Torontóba, és a Queen Streeten *Reményi House of Music Ltd.* név alatt üzletet nyitott, amely ma is működik. Eleinte főként gitárokat és harmonikákat árusított, mivel popzene hatására ezek iránt volt nagy kereslet, majd a dobok és az elektronikus hangszerek jöttek divatba. Ugyanakkor zongorák forgalmazásával is foglalkozott. Halála előtt néhány hónappal kezdte el fiával a tradicionális hegedűosztály létrehozását.

Zoltán REMÉNYI (1900 Budapest – 1974 Toronto) learnt the making of violins from his father between 1916 and 1918, during which time he graduated from the Academy of Commerce, and then in musical instrument technology. He further learnt to play the piano and several other instruments. Similar to his uncle László he made numerous study trips abroad. After his release from his apprenticeship he began to involve himself with the commercial side of the trade, and in 1921 became a joint owner in his father's company. Following the death of his father he managed the commercial part of the company with László in charge of the violin workshop. After the nationalisation he was a founding member of the Instrument Makers' Co-operative in Hajós Street. In 1959 he emigrated with his family to Toronto, and under the name of *Reményi House of Music Ltd.* opened up a business on Queen Street, which is still active today. At the beginning he mainly sold guitars and harmonicas, as due to the influence of pop music the interest in these produced a great demand, then drums and electronic instruments came into fashion. At the same time he became involved in the selling of pianos. A few months before his death he and his son made a start on the creation of a traditional violin department.

← Király u. 58–60., 1930-as évek vége
58–60 Király Street, end of the 1930s

↑ Céges boríték 1920 k. / Company envelope, c.1920
↓ Reményi House of Music, 1961

↑ Hirdetés / Advertisement, 1961
↓ Reményi House of Music, 1961

↓ REMÉNYI Zoltán & Michael, Toronto 1959

↘
Rosa Lucia Reményi,
Mrs Zoltán Reményi,
Michael,
Michael Zoltán &
Christina Louisa
Reményi, 1990

→
Michael &
Michel Zoltán
Reményi, 2018

Michael REMÉNYI (szül. 1947 Budapest) zenei tanulmányait a Bartók Konzervatóriumban kezdte. Egy évig zongorázott, majd Kertész Ottónál csellózni tanult. 1959-ben szüleivel Kanadába költözött. 1970-ben a Ryerson Polytechnic Universityn diplomázott, közben a Royal Conservatory of Musicon csellózni tanult. Tagja volt számos zenekarnak, majd 1970-től a *Reményi House of Music Ltd.* munkatársa lett. Körbeutazta Európát, Kanadát és az Egyesült Államokat, hogy megismerje a zenei ipar minden ágát. 1974-ben, édesapja halála után került a cég élére. A munkában nagy segítségére volt édesanyja, aki 90 éves koráig aktívan dolgozott az üzletben. 1979-ben a céget a

Queen Streetről a Bloor Streetre, az egyetem és a konzervatórium környékére költöztette. Közben Angliában, Németországban, valamint New York-i és chicagói cégeknél képezte magát tovább. A család nevének hallatán számos ajtó nyílt meg előtte. Később az üzletbe visszahozta a minőségi pop zenei hangszereket, és kibővítette a zongora és kotta részleget. A hegedűkészítést torontói cégének műhelyében, Kalfman Lajostól tanulta, majd 1983-ban a padovai Luigi Lanaro mesternél fejlesztette tovább a tudását. 1975-ben felújította a Reményi-díjat, amelyet 1982-ig „The Reményi Award Competition” címen osztottak ki a torontói egyetem zenei fakultásán. Michael Reményi 1980-ban megházasodott. Felesége, **Rosa Lucia Reményi** (szül. Rossi, 1956 Toronto) aktív részese lett a cég

életének, és a kották, könyvek, gyermek- és vonós hangszerek részleget vezeti.

Lányuk, **Christina Louisa Reményi** (szül. 1981 Toronto) a Ryerson Polytechnic Universityn Bachelor of Design diplomát szerzett, és megnyitotta a Fortnight Lingerie nevű stúdiót. Ő tervezi a *Reményi House of Music Ltd.* reklámjait.

Fiuk, **Michael Zoltán Reményi** (szül. 1983 Toronto) a Western Ontario, Ivy School University üzleti szakán végzett, csellón, klarinéton és szaxofonon is megtanult játszani. Édesapja mellett elsajátította az üzlet vezetésének fortélyait, és ma együtt irányítják a *Reményi House of Music Ltd.* céget.

Michael Reményinek 2017-ben a magyar állam a Magyar Arany Érdemkereszt Polgári Tagozata kiüntetését adományozta.

Michael REMÉNYI (born 1947 Budapest) began musical studies at the Bartók Conservatory. He studied piano for one year, then cello as a student of Ottó Kertész. In 1959 he emigrated with his parents to Canada. There he gained a degree from Ryerson Polytechnic University, while also studying cello at the Royal Conservatory of Music. He was a member of a number of orchestras, then from 1970 became a partner at the *Reményi House of Music Ltd.* He travelled throughout Europe, Canada, and the United States in order to familiarise himself with every branch of the music industry. After his father's death in 1974 he became the head of the company. His mother, who until the age of 90 was still active in the business, was a great help to him

in the work. In 1979 the company moved premises from Queen Street to Bloor Street in the district of the University and the Conservatory. Meanwhile he gained further expertise in England, Germany, and at firms in New York and Chicago, benefitting from the many doors that opened for him thanks to the family name's long reputation. Later he brought back the business to be a complete music centre, with pop instruments, and sheet music as well. He learnt violin making in the workshop of his Toronto company from Lajos Kalfman, then in 1983 under Padua master craftsman Luigi Lanaro. In 1975 he newly presented the Reményi Prize under the title 'The Reményi Award Competition' awarded within the music faculty of Toronto University until 1982.

Michael Reményi married in 1980, and his wife, **Rosa Lucia**

Reményi (born Rossi, 1956 Toronto), takes an active part in the life of the company and directs the sheet music, books, children's instrument and stringed instrument sections.

Their daughter, **Christina Louisa Reményi** (born 1981 Toronto), gained a Bachelor of Design degree from Ryerson Polytechnic University, and opened the Fortnight Lingerie studio. She designs the adverts for the *Reményi House of Music Ltd.*

Their son, **Michael Zoltán Reményi** (born 1983 Toronto), graduated in Business from Western Ontario, Ivy School University; he learnt to play cello, clarinet and saxophone. With his father he has mastered the skills of business, and today together they direct the *Reményi House of Music Ltd.*

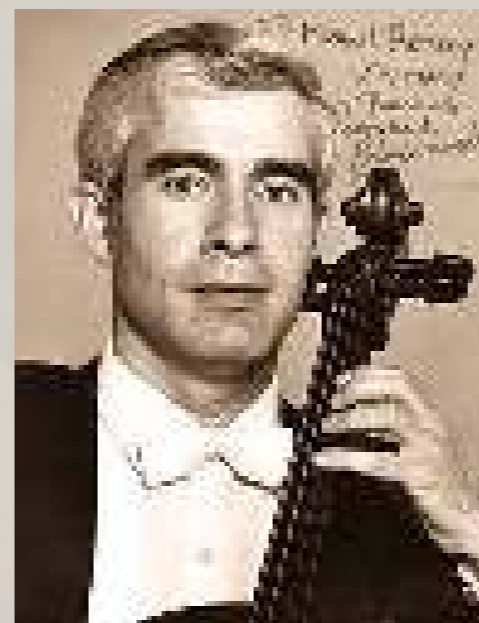
In 2017 Michael Reményi received the Hungarian Gold Cross of Merit (Civilian division) from the Hungarian State.

↘ Zongoraterem a Bloor Streeten, 1981 / Piano hall, Bloor Street, 1981

↑ Reményi House of Music, c.2000

↑ Coenraad Bloemendal   ↑ Walter Susskind, Igor & David Oistrakh, Toronto 1958
 ↓ Jose Luis Garcia, 1994   ↘ Joshua Bell

→ Hegedű
 Lanaro stílusában, 1986
 Violin, in the style
 of Lanaro, Toronto 1986

MICHAEL REMÉNYINEK
 DEDIKÁLT **KÉPEK**
PHOTOS DEDICATED
 TO MICHAEL REMÉNYI

↑ Lang Lang, Michael & Rosa Reményi

↑ Oscar Peterson & Michael Reményi, 1981

↓ Shlomo Mintz ↘ Mischa Maisky mesterkurzusa / *M. Maisky masterclass, 2015*

MICHAEL REMÉNYINEK
DEDIKÁLT **KÉPEK**
PHOTOS DEDICATED
TO MICHAEL REMÉNYI

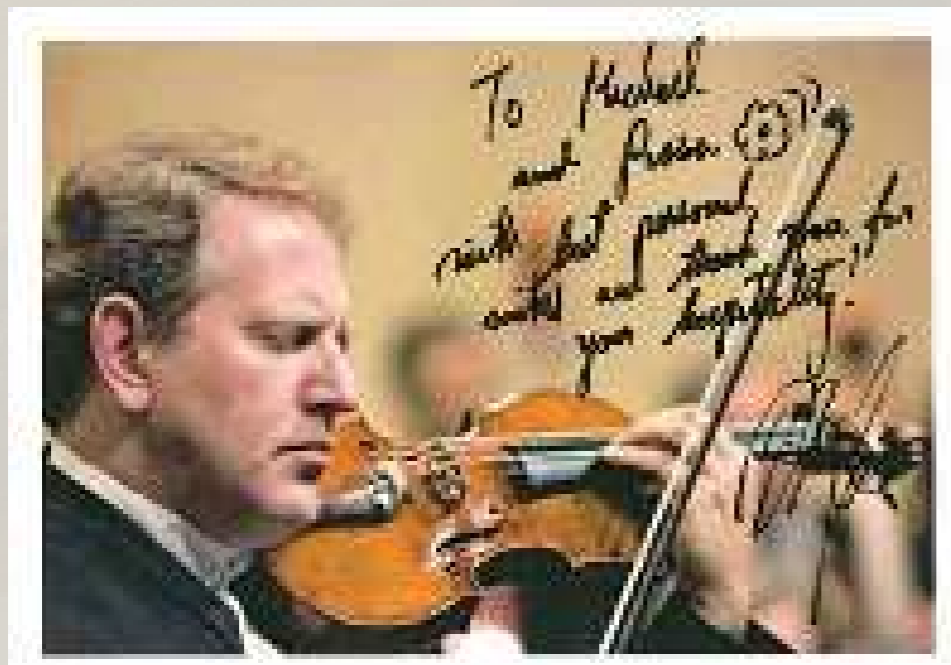

→ ÁRI Zoltán, Igor Oistrakh & Michael Reményi

↑ Shauna Rolston, 1988

→ Takács Vonósnégyes / *Takács String Quartet*

→ Vladimir Orloff

BARTEK Ede (1852 Pest – 1883 Budapest) Engleder Alajosnál tanult Budapesten, majd Bécsben Lemböck Gábornál dolgozott. 1871-ben visszatért Budapestre és rövid ideig Nemessányi Sámuel sógora és munkatársa volt. Saját műhelyét 1872-ben nyitotta meg. Az 1878-as Párizsi Világkiállításon Stradivari- és Guarneri-stílusban készített hegedűivel nyert díjat. Üzletét halála után Pilát Pál vette át.

Ede BARTEK (1852 Pest – 1883 Budapest) studied with Alajos Engleder in Budapest, then worked with Gábor Lemböck in Vienna. In 1871 he returned to Budapest and for a short time was the brother-in-law and working partner of Sámuel Nemessányi. He opened his own workshop in 1872. In the Paris World's Fair of 1878 his violin constructed after the design of Stradivari and Guarneri won a medal. After his death Pál Pilát took over the enterprise

← ↑ Hegedű / Violin BARTEK Ede 1877
(fotó Reményi Mihály adattárából /
photo from Mihály Reményi's records)

↑ ↗ Hegedű / Violin
TANCZER György 1914

Id. TANCZER György (1855 Kecskemét – ?) mesterei között volt Schunda Vencel József, Brückner Nándor és Mönnig Adolf. 1882 és 1899 között Budapesten dolgozott, utána Debrecenbe költözött, ahol 1929-ben még működött. Stradivari és Guarneri minták után dolgozott. Borostyánlakkja legtöbbször sárgászörös színű volt. Gerendajavító kísérleteket is végzett.

REMÉNYI MIHÁLY TANÁRAI

MIHÁLY REMÉNYI'S TEACHERS

György TANCZER Sr (1855 Kecskemét – ?) amongst his masters were József Vencel Schunda, Nándor Brückner and Adolf Mönnig. Between 1882 and 1899 he worked in Budapest and afterwards moved to Debrecen, where in 1929 he was still working. He followed the designs of Stradivari and Guarneri and used a distinctive amber varnish which in most cases was yellowish-red in colour. He made experiments in modifications to the bass-bar.

FERENCZY Sándor (1859 Pest – 1936 New York) Mönnig Adolf tanítványa volt Budapesten. Bécsben Zach Tamás, majd 1876-tól 1878-ig Lemböck Gábor segédje volt. 1886-ban Budapesten, 1887-től Debrecenben, 1893-ban ismét a fővárosban működött. 1898-ban áttelepült Bécsbe. Hegedűi a francia Lupot-modell mintájára készültek. Több kiállításon aranyéremmel díjazták munkáit.

Sándor FERENCZY (1859 Pest – 1936 New York) studied with Adolf Mönnig in Budapest, later he was an apprentice at Thomas Zach's and between 1876 and 1878 at Gabriel Lemböck's workshop in Vienna. He worked in 1886 in Budapest, from 1887 in Debrecen, but in 1893 moved back to the capital. In 1898 he moved to Vienna. His violins are made after the French Lupot's models. Ferenczy was awarded gold medals for his works at various exhibitions.

← →
Hegedű / Violin
FERENCZY Sándor 1921
↓

REMÉNYI MIHÁLY
TANÁRAI
MIÁLY REMÉNYI'S
TEACHERS

PILÁT PÁL (1860 Benešov, Csehország – 1931 Budapest) Thomas Zachnál tanult Bécsben (1872–77), majd Bernhardt Enzensbergernél, Lemböck Gábornál, Thomas Zachnál, Engléder Alajosnál, Bartek Edénél és Ignaz Buchnernél dolgozott. 1883-ban Budapestre költözött, ahol átvette Bartek Ede műhelyét. Új konstrukciójú gerendát szabadalmaztatott 1897-ben. A 20. század elején a Liszt Ferenc tér 10. szám alatt nyitott műhelyt. Díjat kapott 1885-ben az Országos Általános Kiállításon, 1896-ban a Millenniumi Kiállításon, 1889-ben a Párizsi Világkiállításon és 1890-ben az Országos Iparegyesülettől. 1903-ban meghonosította a vonókészítést, amiért az Országos Iparegyesület ezüst éremmel tüntette ki. 1925-ben az Országos Kézművesipari Tárlaton, az első koszorús mesterversenyen, három Stradivari és három Guarneri mintára készített hegedűjével kapta meg az aranykoszorús hegedűkészítő mester címet. Halála után özvegye működtette a műhelyt, amit 1957-ben eltartás ellenében Sáránszky Pál hegedűkészítőnek adott át.

PILÁT PÁL (1860 Benešov, Bohemia – 1931 Budapest) studied in Vienna with Thomas Zach (1872–77), then worked at the establishments of Bernhardt Enzensberger, Gabriel Lemböck, Thomas Zach, Alajos Engléder, Ede Bartek and Ignaz Buchner. In 1883 he moved to Budapest where he took over Ede Bartek's workshop. In 1897 he patented his bass-bar for the violin, which had a new kind of construction. At the outset of the 20th century he opened a workshop at 10 Liszt Ferenc Square. He received an award in 1885 at the National General Exhibition, and in 1896 at the Millennium Exhibition, as well as in 1889 at the Paris Exposition Universelle, and in 1890 from the National Industrial Association. In 1903 he introduced bow making, for which he gained the distinction of a silver medal from the National Industrial Association. In 1925 at the National Handicrafts Exhibition, in the first master craftsman competition he became a Golden Master Craftsman Violin Maker with three violins based on patterns of Stradivari and three on Guarneri. After his death his widow ran the workshop until 1957, when she passed it over to violin maker Pál Sáránszky in exchange for a maintenance contract.

↑ →
Hegedű / Violin
PILÁT PÁL
op. 419, 1926

BÁRÁNY Dezső (1871 Budapest – 1942 Budapest) id. Tanczer Györgynél, majd Lutznál tanult Budapesten. Utána külföldi mestereknél képezte magát. 1898-ban tért haza Budapestre, ahol műhelyt nyitott. Hegedűin gyakran alkalmazta saját különleges lakkozási eljárását. Egy ideig a Reményi-műhelyt vezette, itt az „akusztikus basszusgerendával” is kísérletezett. 1928-ban a III. Országos Kézművesipari Tárlaton, a második koszorús mesterversenyen, Hubay Jenő Stradivari hegedűjének másolatával nyerte el az aranykoszorús mester címet. Kiváló minőségű hangszerei népszerűkké váltak.

Dezső BÁRÁNY (1871 Budapest – 1942 Budapest) studied with György Tanzer Sr, then with Lutz in Budapest. Later he gained experience with masters abroad. He returned to Budapest in 1898, where he opened a workshop. He frequently used his own special varnish procedure on his violins. For a time he managed the workshop of Reményi, where he also experimented with the 'acoustic bass-bar'. In 1928 at the Third National Handicrafts Exhibition, which was the second master craftsman competition, he received the Golden Master Craftsman Violin Maker title with a copy of Jenő Hubay's Stradivari. His high quality instruments became popular.

↖ ↑ Hegedű / Violin, BÁRÁNY Dezső (Stradivari model)

A REMÉNYI MŰHELYBEN
DOLGOZÓ MESTEREK

MASTER CRAFTSMEN
WORKING IN REMÉNYI'S WORKSHOP

BERGMANN András (1862 Nagymaros – 1934 Budapest) Bartek Ede tanítványa (1880–83), majd Pilát Pál és Reményi Mihály segédje volt. 1898-ban saját műhelyt nyitott.

András BERGMANN (1862 Nagymaros – 1934 Budapest) studied with Ede Bartek (1880–83), then was an apprentice with Pál Pilát and Mihály Reményi. In 1898 he opened his own workshop.

→
Hegedű / Violin
BERGMANN András
1902
↓

→
Hegedű / Violin
MICHELBERGER János
1935
↓

MICHELBERGER János (1866 Érd – 1935 Budapest) Bergmann Andrásnál tanult (1900–1904), majd Reményi Mihálynál, Zimmer K. Ottónál és Laumann Róbertnél dolgozott. 1920-ban önálló műhelyt nyitott.

János MICHELBERGER (1866 Érd – 1935 Budapest) studied with András Bergmann (1900–1904), then worked at the enterprises of Mihály Reményi, K. Ottó Zimmer and Róbert Laumann. In 1920 he opened his own workshop.

A REMÉNYI MŰHELYBEN
DOLGOZÓ MESTEREK

MASTER CRAFTSMEN
WORKING IN REMÉNYI'S WORKSHOP

↑
Hegedű / Violin
DAMM Pál 1932
→

Id. DAMM Pál (1883 Pesterzsébet – 1941 Pesterzsébet) Zimmer K. Ottótól tanult, utána Pilát Pál, majd többek között Reményi Mihály műhelyében dolgozott.

Pál DAMM Sr (1883 Pesterzsébet – 1941 Pesterzsébet) was taught by K. Ottó Zimmer, and later by Pál Pilát, then amongst others he worked at the workshop of Mihály Reményi.

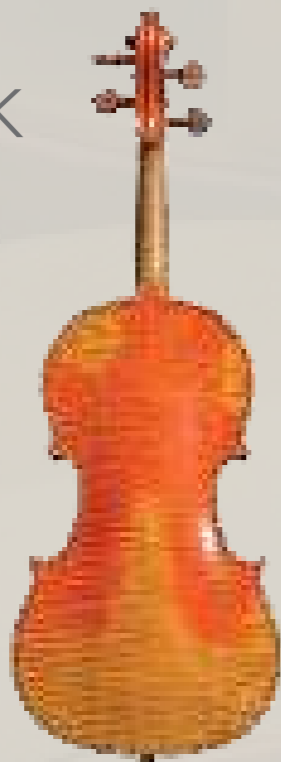

↗
Hegedű / Violin
MIRTH József
1936
↙ ↓

MIRTH József (1891 Budapest – 1939 Budapest) id. Frisz Miksánál tanult, 1911-ben szabadult fel, majd Zimmer K. Ottónál, Bárány Dezsőnél, Reményi Mihálynál dolgozott.

József MIRTH (1891 Budapest – 1939 Budapest) studied with Miksa Frisz Sr, in 1911 he was released from his indenture, then worked at the enterprises of K. Ottó Zimmer, Dezső Bárány and Mihály Reményi.

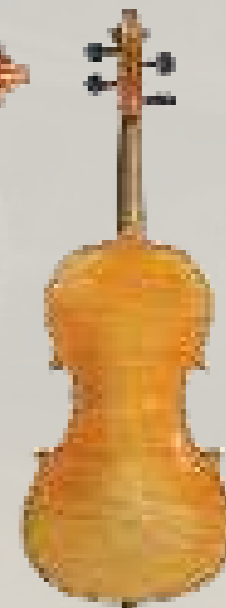

↑
Hegedű / Violin
FRIRSZ Miksa
1942
↙ ↓

FRIRSZ Miksa (1884 Budapest – 1952 Budapest) az 1900-as évek elején Pilát Pálnál tanult, utána Würzburgban dolgozott. 1908-ban nyitotta meg műhelyét Budapesten. 1937-ben aranykoszorús hegedűkészítő mester lett.

Miksa FRIRSZ (1884 Budapest – 1952 Budapest) studied with Pál Pilát in the early 1900s, and then he worked in Würzburg. In 1908 he opened his workshop in Budapest. In 1937 he became a Golden Master Craftsman Violin Maker.

↑ →
Hegedű / Violin
PAPP Sándor
1928
↙

PAPP Sándor (1899 Budapest – 1943 Budapest) Spiegel Jánosnál tanult, 1917-ben szabadult fel és segédként továbbra is nála dolgozott.

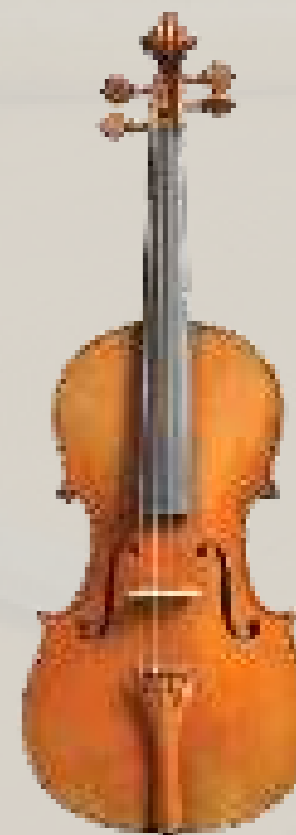
Sándor PAPP (1899 Budapest – 1943 Budapest) studied with János Spiegel, in 1917 he was released from his indenture and then remained an assistant there.

MUNTYÁN Sándor (1903 Budapest – ?) 1922-ig Pilát Pálnál tanult Budapesten, majd a Reményi műhelyben, Pécsen Lenhardt Jánosnál és Székesfehérvárott Hein Mártonnál dolgozott. 1928-ban önállósult Budapesten.

Sándor MUNTYÁN (1903 Budapest – ?) until 1922 studied with Pál Pilát in Budapest, then he worked in Reményi's workshop, and at the establishments of János Lenhardt in Pécs and of Márton Hein in Székesfehérvár. He set up independently in Budapest in 1928.

↙ →
Hegedű / Violin
MUNTYÁN Sándor
↙

A REMÉNYI MŰHELYBEN
DOLGOZÓ MESTEREK

MASTER CRAFTSMEN
WORKING IN REMÉNYI'S WORKSHOP

CSERI Kálmán
(1912 Cinkota – 1983 Budapest) Reményi Mihály műhelyében Laczkó Sándortól tanult. 1930-ban szabadult fel, és rövid megszakítással 1944-ig dolgozott a Reményi műhelyben.

Kálmán CSERI
(1912 Cinkota – 1983 Budapest) learnt his craft from Sándor Laczkó in Mihály Reményi's workshop. He was released from his indenture in 1930 and with a short break worked until 1944 in the Reményi workshop.

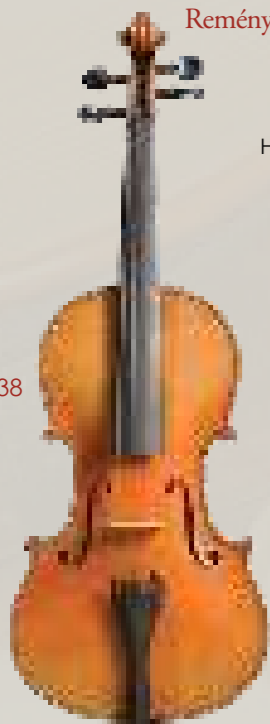

→ Brácsa / Viola
SZÉP Ernő
op. 119, 1946
← ↓

SZÉP Ernő (1913 Debrecen – ?) a hegedűkészítést nagybátyjától tanulta, majd annak 1929-ben bekövetkezett halála után autodidakta módon képezte magát. 1939-ben mestervizsgát tett. 1939 és 1942 között önálló műhelye volt.

Ernő SZÉP (1913 Debrecen – ?) learnt the craft of violin making from his uncle, then in the years following his death in 1929 he was self-taught. In 1939 he passed the master craftsman's exam and between 1939 and 1942 had his own workshop.

Hegedű / Violin
CSERI Kálmán
op. 9, 1972
← ↓ ↘

A REMÉNYI MŰHELYBEN
DOLGOZÓ MESTEREK

MASTER CRAFTSMEN
WORKING IN REMÉNYI'S WORKSHOP

Sáránszky Pál (1919 Pilis – 2000 Budapest) 1932-ben Pilát Pál tanítványánál, Cigl Jeromonánál kezdett tanulni. 1937-ben egy másik Pilát-növendéknél, Spiegel Jánosnál szabadult fel. 1940-ig Reményi László műhelyében volt segéd, 1940-től 1946-ig katonai szolgálatot teljesített és hadifogságba esett. 1946-tól 1950-ig ismét a Reményi műhelyben dolgozott. 1950-ben a magyar állam egyesítette a hangszerkészítői tevékenységet, Sáránszky a pengetős részleg vezetője lett. 1957-ben önállósult – Pilát Pál özvegyétől eltartási szerződés ellenében átvette a műhelyt. 1960-ban mestervizsgát tett, 1994-ben aranykoszorús hegedűkészítő mester lett. Kiállításokon számos díjat kapott.

Pál Sáránszky (1919 Pilis – 2000 Budapest) began to study in 1932 with Jeromos Cigl, a disciple of Pál Pilát. He was released in 1937 by János Spiegel, himself a disciple of Pilát. Until 1940 he was an assistant at the workshop of László Reményi. 1940–1946 he served in the military and was taken as a prisoner of war before working again in Reményi's workshop until 1950. In 1950, when the Hungarian state forcibly unified the individual firms of instrument makers, Sáránszky became the head of the department for plucked instruments. In 1957 he became independent again and took over the workshop from Pál Pilát's widow in exchange for a maintenance contract. He passed his master's exam in 1960 and in 1994 he became Golden Master Craftsman Violin Maker. He received many awards at exhibitions of instruments.

← ↑
Hegedű / Violin
SÁRÁNSZKY Pál 1970
↓

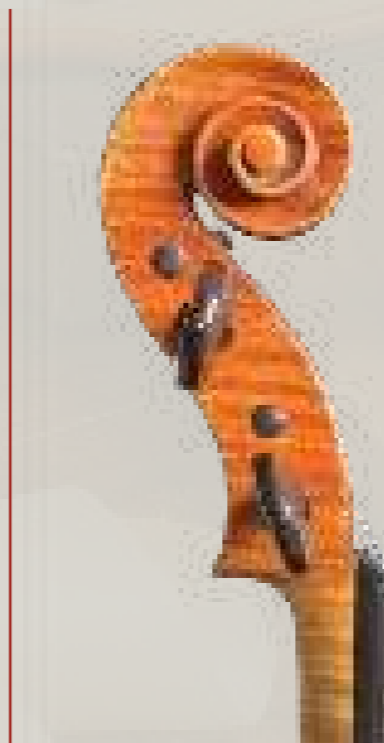
12 KORTÁRS MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐ

12 CONTEMPORARY HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS

↓ Hegedű / Violin 2016

BAKI Róbert (1980 Szászrégen)
Mestere / Studied with
KÓNYA Lajos (ifj. / Jr)
<http://masterviolin.eu/contact.php>

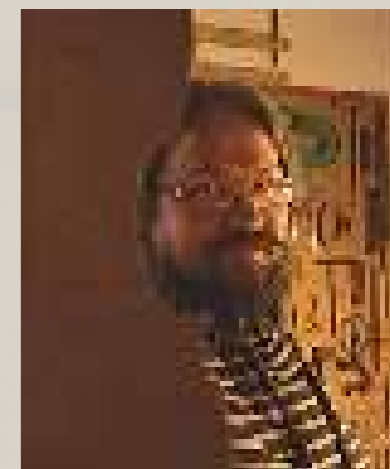
↙ ↓ Hegedű / Violin 2018
Stradivarius (1700) kópia /
Stradivarius (1700) copy

12 KORTÁRS MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐ

12 CONTEMPORARY HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS

↓ Brácsa / Viola 2013 →

BÁRDI Szabolcs
(1975 Budapest)
Mesterei / Studied with
LAKATOS Ferenc, MAGYAR
József, GUMINÁR Tamás &
GOLLOB Balázs
<http://www.mhmc.hu/bardi-szabolcs>

ADONYI Iván (1976 Komló)
Mestere / Studied with
LAKATOS László
<http://www.adonyiviolin.hu/>

12 KORTÁRS MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐ

12 CONTEMPORARY HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS

↓ Hegedű / Violin 2006

GOLLOB Balázs

(1971 Budapest)

Mesterei / Studied with
BŐSZ Károly, SÁRÁNSZKY Pál
& Giorgo SCOLARI

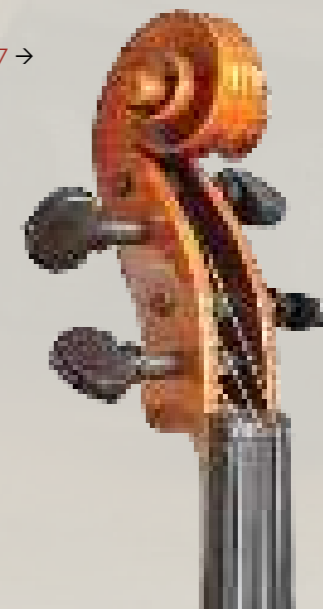
<http://www.gollobviolin.hu/>

↙ ↓ Brácsa / Viola 1996

↓ Hegedű / Violin 2017 →

12 KORTÁRS MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐ

12 CONTEMPORARY HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS

DÉLCZEG Zoltán

(1964 Pincehely)

Mestere / Studied with
BLASZAUER Róbert

<http://www.dariusmusic.hu/>

KÓNYA Lajos (1948 Tatabánya)

Mestere / Studied with
KÓNYA István

<http://konyaviolin.hu/>

12 KORTÁRS MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐ

12 CONTEMPORARY HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS

↓ Brácsa / Viola 2015

HÉJJA János (1976 Orosháza)
Mesterei / Studied with
DARÓCZI Péter, RÁCZ Barnabás
<http://www.hejjacello.hu>

↙ ↓ Cselló / Cello 2017
Matteo Goffriller (1700) kópia / copy

12 KORTÁRS MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐ

12 CONTEMPORARY HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS

↓ Hegedű / Violin 2012 →

PÉTERI Károly (1955 Debrecen)
Mesterei / Studied with
BALÁZS István, Vincenzo
BISSOLOTTI, Stefano CONIA,
Massimo NEGRONI
<http://www.peteriviolin.hu>

LAKATOS László (1962 Szabadka)
Mestere / Studied with
DUDÁS Lajos
<http://www.lakatoslaszlo.hu>

12 KORTÁRS MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐ

12 CONTEMPORARY HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS

↓ Hegedű / Violin 2015

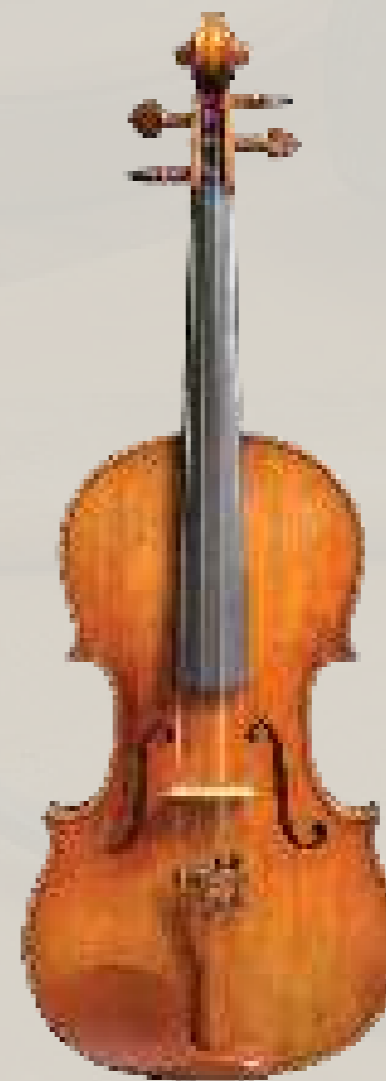
*T***TEMESVÁRI Péter** (1954 Budapest)
Mestere / Studied with
SÁRÁNSZLY Pál
<http://www.temesvari-violin.hu/>

↙ ↓ Hegedű / Violin 2008

↓ Hegedű / Violin 2010 →

*T***TASSY András** (1948 Sopron)
Mestere / Studied with
KÓNYA Lajos
<http://tassy-violin.com/>

*S***SZÉKELY Márton** (1972 Budapest)
Mestere / Studied with
Vincenzo BISSOLOTTI
szmhegedu@gmail.com

12 KORTÁRS MAGYAR
HEGEDŰKÉSZÍTŐ

12 CONTEMPORARY HUNGARIAN
VIOLIN MAKERS

A budapesti Reményi-műhelyben dolgoztak / Violin makers have worked in the Reményi workshop in Budapest:

ALTHEIM Gusztáv, BÁRÁNY Dezső, CSERI Kálmán, id. DAMM Pál, GINTRA Sándor, ifj. FRIRSZ Miksa, GUCKNER Nándor, HOFFMANN Nándor, JUNGSMANN Dezső, KAMARÁS János, KMETTI István, KÖHLER Lajos, KULCSÁR István, LACZKÓ Sándor, LAUMANN Róbert, LUTZ Ignác, Hermann Richard MARTIN, MICHELBERGER János, MIRTH József, MUNTYÁN Sándor, ORBÁN József, PAPP József, PADUCH Ede, Georg RAUER, RUMANN Alfréd, SANDER J. Károly, SÁRÁNSZKY Pál, SPITZ József, SZABÓ Géza, VALSA Elemér, WERNER Alajos, ZIMMER K. Ottó

A Reményi-díj nyertesei / Winners of the Reményi Prize:

KŐSZEGI Sándor (1903), WELTMANN Ferenc (1904), WELTMANN Rózsai (1906), TELMÁNYI Emil (1907), Eddie BROWN (1908), LOBLOVITZ Béla (1909), TEMESVÁRY János (1910), LINZ Márta (1911), BENKŐ Alice (1912), BOGNÁR Árpád (1913), GRÓF Miklós (1914), ROÓSZ Emil (1915), KÜRTHY Zoltán (1916),

HEGEDŰS Hermin (1917), KÁLMÁN Lilla (1918), HAJÓS László (1920), VOTISKY Ilona (1921), NAGY János (1922), GERTLER Endre (1923), SZENTGYÖRGYI László (1924), FARAGÓ István (1925), WEICHHHERZ Irén (1926), TAKÁCS Alice (1927), FISCHER [Halász-Fischer] Annie (1928), VÉGH Sándor (1929), WACHTEL László (1930), DÖMÖTÖR Tibor (1931), MAGYAR Tamás (1932), BARDÓCZ Margit (1933), LENGYEL Gabriella (1934), KUTTNER Mihály (1935), BALÁZS Frigyes (1936), VARGA Tibor (1937), WEINBERG Ákos (1939), MARTZY Johanna (1940), BANYÁK Kálmán (1941), CSERFALVI Eliz (1942), HIDY Márta (1943), GÉRECZ Árpád (1944), BAKONYI Klára (1947), KOVÁCS Dénes (1948), FODOR Zsuzsanna (1949), KOCSIS Albert (1950)

Edward LECOUFFE (1975), John LOWRY (1976), Mark FRIEDMAN (1977), Wendy ROSE (1977), Elizabeth DOLIN (1978), Janice BING WO, Martha CHAMPBELL, Ron HAY & Perry FOSTER String Quartet (1979), Marie BÉRARD (1980), Paule PRÉFONTAINE (1981) & Susan COTTRELL (1982)

Az első torontói
Reményi-díj
átadásán,
1975-ben

At the first Reményi
Prize ceremony in
Toronto, 1975:
John Lowry,
Debra Kirshner,
Michael Reményi,
Edward LeCouffe
(nyertes/winner) &
Randi Schoennig

Magyar hegedűkészítők
A Reményi család öröksége

Szakmai beszámoló

NKA 204106-02201 pályázat

Az MTA BTK Zenetudományi Intézet Zenetörténeti Múzeuma 2018. április 19-én nyitotta meg az NKA támogatásával megvalósult *A Reményi család öröksége* című kiállítást a múzeum 5. termében (Magyar hegedűkészítők sorozat). A Reményi családdal együttműködve, Kanadából, Torontóból kölcsönöztünk a magyar hegedűkészítés történetét tekintve kiemelkedő értékű mesterhangszereket. A kiállítás keretében egy három generációs hegedűkészítő családot mutattunk be, valamint a Reményi család szakmai utánpótlást biztosító mesterképző hangszertelepét ismertettük meg.

A dinasztiaalapító **Reményi Mihály** (1867 Pest – 1939 Budapest) 1890-ben alapította meg a saját cégét, amit jó üzleti érzékkel vezetett. Magas színvonalú hegedűkészítő, javító és szakértői munkássága mellett kiemelkedő a szakmai közéleti tevékenysége, és 1902-ben megalapította a Reményi-díjat, ami lehetővé tette, hogy a Zeneművészeti Főiskolán évente megrendezett jutalomverseny győztesei a cég által felajánlott mesterhegedűkhöz jussanak. Fontos szakmai újításai közé tartozott az alumínium tokok gyártása és az általa kifejlesztett „hangfokozó gerenda” alkalmazása. Idősebbik fia, **Reményi László** (1895 Budapest – 1964 Budapest) apjához hasonlóan kiváló hangszerkészítő lett és a régi mesterhangszerek szakértőjévé képezte magát, a másik fiú, **Zoltán** (1900 Budapest – 1974 Torontó) inkább a szakma kereskedelmi részét, illetve a szakértői és szakmai közéletben való részvételt tekintette elsődlegesnek. Utóbbi 1958-ban kivándorolt Torontóba, ahol 1959-ben *Reményi House of Music Ltd* néven céget alapított, amit halála után felesége és fia, **Michael Reményi** vezettek tovább. A kiállítás az említett mesterektől 11 hangszert mutat be (ezek közül egy a Zenetörténeti Múzeum, egy másik Baki Róbert tulajdona, 9-et Reményi Mihály kölcsönzött Kanadából).

A **további vitrinekben** Reményi Mihály három mesterének (Tanczer György, Ferenczy Sándor és Pilát Pál) egy-egy hangszere, valamint a Reményi hangszertelepen egykor dolgozó hegedűkészítők (Bárány Dezső, Bergman András, Cseri Kálmán, id. Damm Pál, Frirsz Miksa, Michelberger János, Muntyán Sándor, Sáránszky Pál stb.) hegedűi és brácsái láthatók. Ezek többségét szintén Reményi Mihály kölcsönözte Kanadából, egy-egy hangszert Holló Bence és Semmelweis Tibor bocsátott rendelkezésünkre.

Egy további vitrin a **Reményi könyvtár és adattár** (ritka szakkönyveket, tk. Szigeti József és Geyer Stefi leveleit) mutatja be a hagyaték jelenlegi tulajdonosainak, a Szentes testvéreknek köszönhetően. A falakon világhírű művészek (Pablo Casals, Hubay Jenő, Popper Dávid, Szigeti József, Igor Ojsztrah, Rafael Kubelík, Telmányi Emil, Kovács Dénes stb.) fényképei láthatók, melyeket a Reményi család tagjainak dedikáltak, továbbá 20 felvételnagyítás a budapesti és torontói Reményi műhely több mint 100 éves történetéből. A teremben elhelyezett számítógépen számos további kép és dokumentum látható, a Reményi műhelyre és családra vonatkozó egyéb szöveges információval együtt.

A múzeum előző, 4. termében a Reményi kiállításhoz kapcsolódva **12 kortárs magyar hegedűkészítő** munkáit mutattuk be a Magyar Hangszerész Szövetséggel együttműködve.

A kiállítás megvalósításához döntő mértékben járult hozzá Reményi Mihály segítsége, ő finanszírozta a hangszerek szállítását, biztosítását és számos további költséget. A Magyar Hangszerész Szövetség és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Képzőművészeti Tagozata többek között a megnyitót követő fogadást biztosította. A kiállítás megvalósítását önzetlenül támogatta még a Novastore Kft és az Üveg Tükör Stúdió.

A kiállítás megnyitó másnapján **nemzetközi konferenciát** rendeztünk az MTA BTK Zenetudományi Intézet Bartók termében az MTA támogatásával. A konferencia témája a Reményi kiállításhoz kapcsolódott, az előadók között volt Reményi Mihály Torontóból, Benedek Péter Münchenből, Stefano Conia és Simeone Morassi, a Cremonai Hangszerkészítők Szövetségének elnöke.

A Reményi család örökségét bemutató kiállítás célcsoportja nem csupán a hegedűkészítő szakma és a hangszerkészítést tanuló diákok, hanem valamennyi, a kultúra iránt érdeklődő személy. Különös hangsúlyt helyezünk az általános- és középiskolások megszólítására. Ennek eredményeképpen tucatnyi iskolás csoport számára szerveztünk foglalkozásokat, melyek során a hangszerek egy része élő előadásban szólalt meg a Bartók Konzervatórium növendékeinek részvételével. A Reményi kiállítás bemutatása helyet kapott a 2018. június 23-án rendezett Múzeumok Éjszakája programjában is, a hangszereket a Zeneakadémia növendékei mellett a Filharmóniai Társaság művészei szólaltatták meg. A tárlatot a megnyitó óta mintegy 1500-an látogatták meg. Az elkövetkező év folyamán további hangszerbemutatókat is tervezünk, a kiállítás bemutatásával csatlakoztunk a 2018-as Múzeumok Őszi Fesztiválja programsorozathoz.

A kiállításhoz 48 oldalas, színes képekkel illusztrált magyar és angol nyelvű katalógus készült, továbbá plakátokat nyomtattatunk. A szórólapok nyomtatására már nem maradt forrásunk.

Melléklet:

- fotódokumentáció
- a kiállítás bemutatását tartalmazó honlap elérhetősége:
<http://zti.hu/index.php/hu/muzeum/kiallitasok/626-magyar-hegedukeszitok-a-remenyi-csalad-oroksege>
- Postai úton megküldve: a kiállítás katalógusa